

Károsítóhelyzet alakulása

Zala megye, 2021.05.10-05.17.

Időjárás:

A múlt héten a napsütéses és csapadékos, felhős napok gyakran váltogatták egymást. A felmelegedés továbbra is mérsékelt volt (minimum: 7,7-12,5, maximum: 15,6-26,4 fok), 11,6-16,9 fokos átlaghőmérséklettel (a minimum hőmérsékletek többnyire 10 fok alatt alakultak). Csapadék 2-3 nap hullott (összesen 18-20 mm). A páratartalom mindvégig magas volt (75 % felett), a levélnedvességi értékek növekedtek 4-13 óra között változtak.

ŐSZI BÚZA, ŐSZI ÁRPA

Növényfenológia:

Őszi búza: kalász hasban, zászlós levél megjelenése-kalászhányás kezdete.
Őszi árpa: kalászhányás;

Károsítók:

Betegségek tekintetében továbbra sem történt jelentős változás a gabona állományokban. A felső levélemeletek és a zászlós levél is egészséges az őszi búza táblák többségén.

Őszi búzában a **lisztharmat** kismértékű terjedése, de több (érzékeny) állományban is megfigyelhető. A tünetek jórészt így is csak a szárok alsó részein és az alsó leveleken jellemzőek, gyenge mértékben.

A korábban vetett, fejlettebb állományokban a kalászhányás-virágzás kezdetével indokoltá válnak a **kalászfuzarózis** elleni megelőző védekezések. A gyakori esős napok és a magas páratartalom a fertőzésveszélyt növelik, ezért a védekezésekre célszerű felkészülni.

A **vetésfehérítő bogarak** egyedszáma nem változott őszi búzában és őszi árpában sem (5-10 db imágó/10 hálósapás). A tojásrakás, lárvakelés és a kártétel is alacsony szintű.

Észlelési szinten hálózhatók a **poloskák** az őszi búza táblákon, kártétel nem látszik, vagy legfeljebb észlelési szintű. A **levéltetvek** felszaporodása csak néhány táblán jellemző, legfeljebb 1-es fokozatú (Banks-féle skála), nem általános.

ŐSZI KÁPOSZTAREPCE

Növényfenológia: virágzás-virágzás vége, becőképződés (5-10 mm-es becők).

Károsítók:

A **repcefénybogár imágók** egyedszáma a táblák nagy részén alacsony egyedszámú (5-10 db imágó/10 hcs).

A **repcebecő-ormányos** egyedszáma kismértékben csökkent, de továbbra is hálózhatók (8-12 db/10 hcs).

KUKORICA

Növényfenológia: szögcsíra-1-3 leveles állapot.

A kukorica fejlődése az ilyenkor megszokotthoz képest még mindig lassabb. Az elmúlt időszakban lehullott csapadék mennyiség azonban kifejezetten jól jött a preemergens vagy korai posztemergens gyomirtásban részesített táblákon.

Károsítók közül a **barkók** kártétele legfeljebb góc-szerűen egy-egy táblán figyelhető meg. A kukorica elhúzódó fejlődése kedvez a kártevőeknek, ezért a kukorica 3 leveles fejlettségéig mindenképp fokozott figyelmet kell szentelni a kártevőnek.

NAPRAFORGÓ

Növényfenológia: szik-2 leveles állapot.

A napraforgó állományokban a **barkók** kártétele legfeljebb a tábla széleken jellemző, de a korábbi években is érintett területeken figyelni kell a kártevőt.

BURGONYA

Növényfenológia: levélfejlődés (2-6 leveles állapot)

A hosszú ideig alacsony talajhőmérsékletek miatt a burgonya fejlődése is hátrányban van az ilyenkor megszokotthoz képest, a jelenlegi csapadék azonban kedvez a növénynek.

Burgonyában a **burgonyabogár** imágók előjövetele már megfigyelhető a kelő állományokban. Számuk egyelőre alacsony és a bogarak kártétele sem számottevő. Az állományok szemléje célszerű.

CSONTHÉJASOK (KAJSZI, SZILVA, CSERESZNYE, MEGGY), ALMA

Növényfenológia:

Szilva, cseresznye, meggy: gyümölcsfejlődés;

Alma, körte: gyümölcsfejlődés (~5-8 mm-es gyümölcskezdemények);

Károsítók:

Almában a **szürke alma levéltetű** felszaporodása, kártétele töretlen. A fertőzöttség még gyenge mértékű (2-es fokozat), de a hajtások növekvő ~3-5 %-án látható a kártétel. A párás, felmelegedő időjárás kedvez a kártevő felszaporodásának, ezért az ültetvények szemléje javasolt.

A csapda fogások alapján az **almalevél-aknázómoly** és a **lombosfa-fehérmoly** rajzása szünetel. Az **almamoly** populáció ültetvényenként továbbra is nagyon változó nagyságú, de egyedszámuk az elmúlt héten mindenütt (még az erős rajzású ültetvényekben is) csökkent (2-3 db imágó/csapda/nap). A tojásrakás megkezdődött, a hűvösebb időjárás miatt lassú ütemű, ennek ellenére a védekezéseket célszerű megkezdeni.

Az **almafalisztharmat** szekunder tünetei az érzékeny fajtákban tovább terjedtek. A korábbi tünetekkel együttesen helyenként közepes-erős fertőzöttség is kialakult, ez főleg kezeletlen ültetvényekre jellemző. Nagyüzemi ültetvényekben is látható a betegség terjedése ezért az intenzív védelem továbbra is indokolt!

A **varasodás** fertőzésveszélyét fokozza a gyakori esős, párás napok megléte. A levélnedvesség időtartama növekedett, 4-13 óra között volt mérhető a csapadékos napok környezetében, mely a fertőzésveszélyt közepes fokozatúra növelte. A tünetek megjelenése a napokban várható! Intenzív védelem indokolt.

Körtében a **hajtáshervasztó darázs** kártétele ugrásszerűen megnőtt (házikertben), gyakori a hajtások 20-30 %-os fertőzöttsége is.

Körtében megjelentek a **varasodás** első tünetei a leveleken (1. fotó). A kedvező csapadékos, párás időjárás miatt az intenzív védelem indokolt.

Körtében megfigyelhetők a **körterozsda** első levéltünetei (néhány levélen már a spermogóniumok is láthatók).

1. fotó: Körtevarasodás tünete levél színén és fonákán (2021.05.17)

Csonthéjasokban a **szilvamoly** és a **keleti gyümölcsmoly** rajzása átmeneti emelkedés után csökkenő. A tojásrakás megkezdődött, a védekezések elvégzése javasolt.

Meggyben tovább növekedtek a **moniliás hajtásszáradás** tünetei, mind a gyakoriság mind a mérték tekintetében. A fertőzöttség egyes esetekben a hajtások ~8-15 %-át érinti.

SZŐLŐ

Növényfenológia: 4-6 levél kiterülése, fürtkezdemények láthatók.

A **tarka szőlőmoly** rajzása szünetel. A **szőlő levélatka** és **szőlő gubacsatka** fertőzöttség általában gyenge mértékű az ültetvényekben, ahol még nem tették, ott a permetezések elvégezhetők.

A **szőlő lisztharmat** fertőzéshez jelenleg még kedvezőtlenek a környezeti feltételek. A hőmérséklet emelkedésével (tartósan 10-12 fok feletti éjszakai hőmérséklet), kevés (2-5 mm) csapadék kíséretében bekövetkezhetnek az aszkospórák fertőzések. A megelőző védekezésekre célszerű felkészülni, különösen a kedvező fekvésű, érzékeny ültetvényekben.

Zalaszentlőrinc, 2021. május 17.

Tűh Annamária
előrejelző